

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/725/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202251
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714202251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu JUD. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporkyňi: N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, T., občianka SR, o zaplatenie 94,74 eur s príslušenstvom, na odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Skalici, č.k. 7C/91/2014-32 zo dňa 28. augusta 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Odporkyňi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu 94,74 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne z sumy 94,74 eur od 21.2.2011 do zaplatenia z titulu neuhradenia 3 splátok splatných od 20.12.2010 do 20.2.2011 plynúcich z poskytnutého úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13.3.2009, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21.12.2010 do 20.2.2011 v sume 0,56 eur, trovy konania, trovy právneho zastúpenia. Predmetom konania je zaplatenie 94,74 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne z sumy 94,74 eur od 21.2.2011 do zaplatenia z titulu neuhradenia 3 splátok splatných od 20.12.2010 do 20.2.2011 plynúcich z poskytnutého úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13.3.2009, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21.12.2010 do 20.2.2011 v sume 0,56 eur. Súd sa najprv vyporiadal s tým, či medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bol uzatvorený občianskoprávny vzťah alebo obchodnoprávny vzťah, lebo na samotnej zmluve o splátkovom úvere sa uvádzajú ustanovenia § 497-507 Obchodného zákonníka, ale na druhej strane zmluva bola uzatváraná s odporkyňou ako spotrebiteľkou. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o splátkovom úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, že predmetná zmluva je tzv. absolútny obchod. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako i ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 sa súd sa ako s predbežnou otázkou vyporiadal ex offa s otázkou možného premlčania uplatneného nároku. Vychádzal z toho, že ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku, ktorá bráni uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi. Premlčanie je kvalifikované plynutie

času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou premlčania. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Uplynutím premlčacej doby právo nezaniká, iba sa oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd právny záver, že návrh je potrebné zamietnuť z titulu premlčania posudzovaného ex offa podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázať, že na základe zmluvy o splátkovom úvere z 13.3.2009 boli zmluvné strany dohodnuté na splácaní úveru mesačne po 38,55 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Nakoľko neplatila riadne a včas, dostala sa do omeškania so splácaním úveru. V rámci tohto konania si navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 9.4.2014 uplatňuje 3 splátky splatné v období od 20.12.2010 do 20.2.2011 v celkovej sume 94,74 eur. K splátkam splatným v období od 21.12.2010 do 20.2.2011 si uplatnil i úrok z omeškania 9 % ročne spolu v sume 0,56 eur (vyčíslené v zmysle už vyššie uvádzanej špecifikácie) za obdobie od 21.12.2010 do 20.2.2011, kedy sa stala splatnou posledná - tretia - splátka z troch žalovaných splátok. Súd sa vyporiadal s otázkou premlčania uplatneného nároku a dospel k záveru, že nárok žalovaných splátok za obdobie od 20.12.2010 do 20.2.2011 a takisto k nim pripadajúci úrok z omeškania je premlčaný. Súd vychádzal z všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty počítanej od dňa dohodnutej konečnej splatnosti úveru 20.2.2011 a zistil, že nárok by nebol premlčaný, ak by bol podaný najneskôr do 20.2.2014. Na základe týchto skutočností súd návrh zamietol. Súd rozhodol o trovách konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bola úspešnou odporkyňa, ktorý si žiadne trovy konania neuplatnila, preto jej súd ani žiadne nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu, čo odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1, 392 ods. 2 a 397 Obchodného zákonníka, pretože zastáva názor, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda o absolútny obchodnoprávny vzťah. Ďalej poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28. 4. 2011 a 6 M Cdo 4/2012 zo dňa 27. 3. 2013, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 11. 2013 pod spisovou značkou 15 Co/132/2013 ako aj zo dňa 30. 10. 2013 pod spisovou značkou 15Co 28/2013, Krajského súdu v Trnave k 20. 02. 2014 pod spisovou značkou 9 Co 138/2013 F. S poukazom na tieto rozhodnutia je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka keď aj podľa komentára k § 52 v občianskom zákonníka k spotrebiteľským zmluvám od profesora JUDr. Petra Vojčíka je dôležité posúdiť akého charakteru je spotrebiteľská zmluva, či ide o zmluvu občianskoprávneho charakteru alebo obchodnoprávneho charakteru, čo má zásadný význam pri uplatňovaní práv spotrebiteľa. Pokiaľ súd na daný prípad aplikoval ustanovenie § 5b zákona číslo 250/2007 o ochrane spotrebiteľa tak navrhovateľ udáva, že nesúhlasí s tým aby v danom prípade súd postupoval podľa tohto ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1. 5. 2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. 5. 1995, P L. ÚS 16/95 ako aj zo dňa 3. 3. 1996, P L. ÚS36/95, ako aj článok 125 ods. 1 písm. a) a článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Aplikáciou ustanovenia § 5b citovaného zákona v dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa článku 11 ods. 1 a článku 1 ods. 2 Ústavy slovenskej republiky, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa článku 12 ods. 1 a 2 Ústavy slovenskej republiky a článku 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 11 odstavec 1 Listiny základných práv a slobôd a v článku 1 dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej v článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článku 37 odstavec 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30. 4. 2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účel zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada v § 5b citovaného zákona v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offa prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného účinného režimu právnej

úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ust. § 5b citovaného zákona na prebiehajúce na súdne konaniu bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zovretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Priamym aplikovaním § 5b súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných princípov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s ústavou Slovenskej republiky. Navrhovateľ si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 9. 4. 2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b nadobudlo účinnosť až dňa 1. 5. 2014 a navrhovateľ nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu, respektíve v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňoval voči odporkyni náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní pričom trovy odvolacieho konania pozostávajú z jedného právneho úkonu právnej služby vo výške 19,92 eur s DPH a režijného paušálu právnej služba vo výške 9,65 eur s DPH spolu u 29,57 eur s DPH a to úkonu podanie odvolania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, s prihliadnutím na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené podmienky pre nepriznanie žalobou uplatneného nároku navrhovateľovi z dôvodu jeho premlčania.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu navrhovateľovi.

Odvolací súd sa predovšetkým sústredil na vyriešenie otázky nastolenej odvolateľom, či ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... zavedené novelou zákona č. 102/2014 Z.z., je možné podľa navrhovateľa retroaktívne aplikovať i na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, teda pred dňom 1.5.2014, pričom dospel k rovnakému záveru ako súd prvostupňový, že áno.

Zodpovedanie tejto otázky súvisí s časovou pôsobnosťou právnych noriem. Rozdiel medzi časovou pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem pritom nie je zásadný, pravidlom je, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy dopredu a nie spätne. V danom prípade ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa normuje procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súdu), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Keďže zároveň táto norma neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ho zaviedla, musí platiť pravidlo okamžitej aplikability tohto ustanovenia. Ak teda platí, že právna norma § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca

nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihliadať na premlčanie ex officio vo všetkých aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na to prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.5.2014) správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

V zmysle § 5b zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 po novelizácii zák. č. 103/2014 Z.z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď inak by bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Preto sa súd I. stupňa správne vypořiadal s otázkou premlčania uplatneného nároku ak dospel k záveru, že nárok žalovaných splátok za obdobie od 20.12.2010 do 20.2.2011 a takisto k nim pripadajúci úrok z omeškania je premlčaný. Súd vychádzal z všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty počítanej od dňa dohodnutej konečnej splatnosti úveru 20.2.2011 a zistil, že nárok by nebol premlčaný, ak by bol podaný najneskôr do 20.2.2014. Na základe týchto skutočností súd návrh zamietol.

Vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. , pretože úspešná odporkyňa mal právo na náhradu trov konanie, no nežiadala si ju a žiadne jej nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.